

ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ สภาร่างรัฐธรรมนูญ จึงออกประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สภาร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙

“การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจัดทำโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙

“วันเผยแพร่” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญตามประกาศของสภาร่างรัฐธรรมนูญ

“การออกเสียง” หมายความว่า การออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับซึ่งจัดทำโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙

“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติตามประกาศของสภาร่างรัฐธรรมนูญ

“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตออกเสียงประชามติ

“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ

“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึง กิ่งอำเภอและเขต

“เทศบาล” หมายความว่า รวมถึง เมืองพัทยา

ข้อ ๔ เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญโดยความเห็นชอบของสภาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนดวันที่นำร่างรัฐธรรมนูญออกเผยแพร่ให้ประชาชนทราบในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕ ให้ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญรักษาการตามประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกคำสั่ง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อให้เป็นไปตามประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ คำสั่ง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและกระบวนการ ขั้นตอนการออกเสียง

ข้อ ๖ ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญตามข้อ ๔ ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและจัดทำเอกสารชี้แจงให้ประชาชนได้รับทราบ และทำความเข้าใจอย่างทั่วถึง ว่าร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่นั้น มีสาระสำคัญอย่างไร และมีความแตกต่างกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ในเรื่องใด

นอกจากการจัดทำเอกสารเผยแพร่แล้ว ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณารูปแบบแนวทางและวิธีการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยประสานความร่วมมือกับสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นไปอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ทั้งนี้ อาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคล คณะหนึ่งหรือหลายคณะ ดำเนินการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยก็ได้

ข้อ ๗ ในการออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตั้งเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย ทั้งนี้

ให้พิจารณารูปแบบ แนวทางและวิธีการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วย โดยอาจมอบหมายให้บุคคล หรือคณะบุคคล คณะหนึ่งหรือหลายคณะ ดำเนินการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยก็ได้

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเสียง

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๘ ในการจัดทำประชามติตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดและควบคุม การออกเสียงให้เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม ตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย โดยให้มี อำนาจออกประกาศและระเบียบอันจำเป็นแก่การปฏิบัติในการดำเนินการตามประกาศนี้

สภาร่างรัฐธรรมนูญอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล คณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อทำหน้าที่ ให้ข้อเสนอแนะ ประสาน ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งติดตาม ให้มีการปฏิบัติตามประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้

ข้อ ๙ การจัดทำประชามติตามข้อ ๘ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญกำหนดวันออกเสียง โดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งวันออกเสียงต้องไม่เร็วกว่าสิบห้าวันและไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันเผยแพร่ ร่างรัฐธรรมนูญตามข้อ ๔ และการออกเสียงนั้นจะต้องกระทำภายในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ข้อ ๑๐ การออกเสียง ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

ส่วนที่ ๒

เขตออกเสียง และหน่วยออกเสียง

ข้อ ๑๑ การออกเสียงให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมี อำนาจหน้าที่ในเขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละจังหวัดและกำหนดที่ออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงจำนวนของผู้มีสิทธิออกเสียงในแต่ละหน่วยออกเสียงจำนวนแปดร้อยคนเป็นประมาณ และความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิออกเสียง และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบ ไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง

ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงตามประกาศในวรรคหนึ่งเป็นสถานที่อื่นตามที่เห็นเหมาะสมก็ได้ โดยต้องประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงให้ทราบก่อนวันออกเสียง ไม่น้อยกว่าห้าวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงน้อยกว่าระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

ส่วนที่ ๓

ผู้มีสิทธิออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

ข้อ ๑๓ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิออกเสียง

- (๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการออกเสียง และ
- (๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันออกเสียง

ในกรณีที่มีการย้ายทะเบียนบ้านออกจากเขตออกเสียงหนึ่งไปยังอีกเขตออกเสียงหนึ่ง อันทำให้บุคคลมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาติดต่อกันน้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันออกเสียง ให้บุคคลนั้นมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงในเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ ๑๔ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันออกเสียง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง คือ

- (๑) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช
- (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละจังหวัด และปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว พร้อมทั้งประกาศของสภาร่างรัฐธรรมนูญที่กำหนดวันออกเสียง ตามข้อ ๕ ไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียงไม่น้อยกว่าสี่สิบวันก่อนวันออกเสียง

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตน ไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแห่งหน่วยออกเสียงที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อ เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรวจสอบ หลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิออกเสียง ก็ให้ส่งเดิมชื่อ ตามที่ยื่นคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียง ก็ให้ส่งยกคำร้อง และแจ้งให้ ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

ข้อ ๑๗ ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้ประกาศตาม ข้อ ๑๕ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียง ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการ เลือกตั้งประจำจังหวัดได้ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงนั้น ออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มี สิทธิออกเสียงออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือ ยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นและเจ้าบ้านทราบ

ถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้าน ของตน โดยที่บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง เมื่อเจ้าบ้านนำหลักฐานทะเบียนบ้าน

มาแสดงว่าไม่มีชื่อบุคคลนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการประจำหน่วย
ออกเสียง แล้วแต่กรณี มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

ส่วนที่ ๔

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

ข้อ ๑๘ ภายใต้บังคับข้อ ๑๑ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่
อื่นของรัฐ บุคคลหรือคณะบุคคล คณะหนึ่งหรือหลายคณะ หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่
เกี่ยวกับการออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย และแจ้งให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทราบ

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง
ไม่น้อยกว่าห้าคน เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการและรักษาความเรียบร้อยในการลงคะแนนเพื่อออกเสียงและ
การนับคะแนนในที่ออกเสียงนั้น

การแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียง
ในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน ถ้าใน
วันออกเสียงมีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงห้าคน ให้กรรมการที่เหลืออยู่
แต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงจนครบห้าคน

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาปฏิบัติหน้าที่หรือไม่อยู่ในที่ออกเสียงหรือไม่อาจปฏิบัติ
หน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน
จนกว่าประธานกรรมการจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๐ ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีหน้าที่ดำเนินการและรักษาความเรียบร้อยในที่
ออกเสียง และมีหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้น
ออกไปจากที่ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการที่ผู้มีสิทธิออกเสียงจะใช้สิทธิออกเสียง

ข้อ ๒๑ นอกจากที่กำหนดไว้โดยเฉพาะในประกาศนี้แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ
กำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามข้อ ๑๘ และคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงได้

คำตอบแทนของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามข้อ ๑๘ และกรรมการประจำหน่วยออกเสียง
ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และแจ้งให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทราบ

ส่วนที่ ๕

หีบบัตรออกเสียง และบัตรออกเสียงประชามติ

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีหีบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียงประชามติ
โดยมีลักษณะที่เหมาะสมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง

ข้อ ๒๓ บัตรออกเสียงประชามติให้ใช้กระดาษ มีขนาดกว้างยาวตามความจำเป็น และให้
เย็บเป็นเล่ม ๆ ละไม่เกินห้าสิบบัตร ให้มีปกหน้าและปกหลัง และมีรอยปรุเพื่อให้ฉีกบัตรออกเสียง
ประชามติจากต้นขั้วบัตรออกเสียงประชามติได้

ปกหน้าตอนบนมีข้อความว่า “เล่มที่..... เลขที่..... ถึงเลขที่..... จำนวน.....บัตร”
ถัดลงไปมีข้อความว่า “บัตรออกเสียงประชามติ” ถัดลงไปมีข้อความว่า “หน่วยออกเสียงที่.....
หมู่ที่.....ตำบล/แขวง .....(เทศบาล.....) อำเภอ/เขต.....
ที่ออกเสียง.....เขตออกเสียงจังหวัด.....” และมีช่องสำหรับลงลายมือชื่อผู้มอบบัตร
ออกเสียงประชามติและผู้รับบัตรออกเสียงประชามติ

ปกหลังอย่างน้อยให้มีรายการดังนี้ “บัตรออกเสียงประชามติ จำนวน.....บัตร ใช้แล้ว
จำนวน..... บัตร ได้ตรวจสอบจำนวนบัตรออกเสียงประชามติแล้วเหลือ จำนวน.....บัตร”
และมีช่องสำหรับลงลายมือชื่อคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ผู้ตรวจสอบและนำส่ง

ข้อ ๒๔ ด้านในของบัตรออกเสียงประชามติมีรอยปรุฉีกขาดได้ ระหว่างต้นขั้วมีข้อความว่า
“เล่มที่.....เลขที่.....” ของบัตรออกเสียงประชามติและช่องใส่ลำดับที่ของผู้มีสิทธิออกเสียง
ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง รวมทั้งให้มีช่องสำหรับลงลายมือชื่อของกรรมการประจำหน่วยออกเสียง
ผู้ที่จ่ายบัตรออกเสียงประชามติและมีช่องสำหรับให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือ
เพื่อเป็นหลักฐานการรับบัตรออกเสียงประชามติ

ด้านในของบัตรออกเสียงประชามติตอนบนบริเวณรอยต่อกับต้นขั้วมีข้อความระบุว่า “การออกเสียงประชามติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... ” ถัดลงไป มีข้อความว่า “ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) จำนวนเครื่องหมายเดียว ในช่องทำเครื่องหมายได้ข้อความแสดงความคิดเห็นที่ท่านเลือก” ถัดลงไปได้รอยพับของบัตรออกเสียงประชามติเป็นช่องสำหรับทำเครื่องหมายลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ

ข้อ ๒๕ การลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติ ให้ผู้ออกเสียงทำเครื่องหมายกากบาท (X) จำนวนเครื่องหมายเดียวในช่องทำเครื่องหมายได้ข้อความแสดงความคิดเห็นที่ผู้ออกเสียงเลือก

ข้อ ๒๖ ลักษณะของบัตรออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามตัวอย่างท้ายประกาศนี้ โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๖

การลงคะแนนออกเสียง การลงคะแนนสำหรับผู้มีสิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัดและการนับคะแนน

ข้อ ๒๗ ในวันออกเสียง ให้เปิดการลงคะแนนออกเสียงตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกาถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

ข้อ ๒๘ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในที่ออกเสียงใดให้ออกเสียง ณ ที่ออกเสียงนั้น

ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงในที่ออกเสียงที่ตนมีสิทธิได้เพียงแห่งเดียว และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงใด ให้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น

ข้อ ๒๙ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรทั้งหมด ในที่ออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง เปิดหีบบัตรออกเสียงในที่เปิดเผย แสดงให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ซึ่งอยู่ ณ ที่ออกเสียงนั้นเห็นว่าเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรออกเสียงตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการ

ดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ออกเสียงในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิออกเสียงอยู่ในขณะนั้น

ข้อ ๓๐ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยออกเสียง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นใดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้วให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงโดยให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน

ในกรณีที่มิผู้ทักท้วงหรือกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสงสัยว่าผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมาแสดงตนนั้น ไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วง หรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย และให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนั้น

ข้อ ๓๑ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศปิดการลงคะแนนและงดจ่ายบัตรออกเสียงประชามติ และให้ทำเครื่องหมายในบัตรที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรที่ใช้ลงคะแนนไม่ได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และกรณีที่มีผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิตามข้อ ๒๘ เหลืออยู่ในที่ออกเสียง แต่ยังไม่ได้รับบัตรออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงจ่ายบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้น และเมื่อได้ทำการลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงปิดช่องใส่บัตรออกเสียงประชามติของหีบบัตรออกเสียง และจัดทำรายงานเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียงประชามติและจำนวนบัตรที่เหลือ โดยให้กรรมการประจำ

หน่วยออกเสียงที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกคนลงลายมือชื่อไว้และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียง
ซึ่งอยู่ที่นั่นทราบ

ข้อ ๓๒ เมื่อปิดการออกเสียงแล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง
นับคะแนน ณ หน่วยออกเสียงนั้น โดยเปิดเผยติดต่อกันจนแล้วเสร็จ

วิธีการนับคะแนนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๓๓ บัตรออกเสียงประชามติดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน
- (๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนในทางใด
- (๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนนอกช่องทำเครื่องหมาย
- (๕) บัตรที่มีใช้บัตรที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้
- (๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนมากกว่าหนึ่งเครื่องหมาย
- (๗) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นใดลงไป
- (๘) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย

ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสลักหลังในบัตรที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งว่า “เสีย”
พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามวงเล็บใด แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคน และ
ห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนน แต่ให้นับรวมเป็นจำนวนผู้มาออกเสียงประชามติด้วย

ข้อ ๓๔ เมื่อนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนำบัตรออกเสียง
ประชามติของผู้มาใช้สิทธิทั้งหมดใส่ไว้ในหีบบัตรออกเสียง พร้อมทั้งรายงานผลการนับคะแนนแล้วปิดหีบ
บัตรออกเสียงจัดส่งไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๓๕ ผู้มีสิทธิออกเสียงใดมีถิ่นที่อยู่ซึ่งอยู่ในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่
ในทะเบียนบ้าน หากประสงค์จะขอใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ ให้ยื่นคำขอลงทะเบียน
ก่อนวันออกเสียงอย่างน้อยสามสิบวัน

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียงตามวาระหนึ่ง

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นั้นเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่น ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนดหน่วยออกเสียงใหม่ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถไปลงคะแนนได้โดยสะดวก แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งสภาร่างรัฐธรรมนูญภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง

ในกรณีที่เหตุตามวาระหนึ่งเกิดขึ้นในวันออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้นและประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไปใช้สิทธิออกเสียงที่หน่วยออกเสียงกลางที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนดแทน แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งและให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งสภาร่างรัฐธรรมนูญภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง

ส่วนที่ ๗

การคัดค้านการออกเสียง

ข้อ ๓๗ เมื่อสิ้นสุดการลงคะแนนออกเสียง หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุดลง

ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานทั้งปวงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ เว้นแต่การออกเสียงใหม่จะไม่ทำให้ผลการออกเสียงของทั้งประเทศเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านนั้นเสีย และแจ้งให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทราบ

การพิจารณาคำร้องคัดค้านการออกเสียง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๘

การประกาศผลการออกเสียง

ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงจากหน่วยออกเสียง
ทุกหน่วยทั่วประเทศ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง
ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทราบโดยเร็วเพื่อประกาศผลการออกเสียงประชามติในราชกิจจานุเบกษา

การประกาศผลการออกเสียงประชามติของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

นรนิติ เศรษฐบุตร

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(ปกหน้า)

เล่มที่.....เลขที่.....ถึงเลขที่.....จำนวน.....บัตร

บัตรออกเสียงประชามติ

หน่วยออกเสียงที่.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....(เทศบาล.....)อำเภอ/เขต.....

ที่ออกเสียง.....เขตออกเสียงจังหวัด.....

ผู้มอบบัตรออกเสียงประชามติ

ได้ตรวจสอบจำนวนบัตรออกเสียงประชามติแล้วครบถ้วน.....บัตร

..... ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(.....) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

..... กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(.....) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

..... กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(.....) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ผู้รับมอบบัตรออกเสียงประชามติ

ได้ตรวจสอบจำนวนบัตรออกเสียงประชามติแล้วครบถ้วน.....บัตร

..... ประธานกรรมการประจำหน่วยออกเสียง

(.....)

..... กรรมการประจำหน่วยออกเสียง

(.....)

..... กรรมการประจำหน่วยออกเสียง

(.....)

..... กรรมการประจำหน่วยออกเสียง

(.....)

..... กรรมการประจำหน่วยออกเสียง

(.....)

(ต้นฉบับตรวจสอบออกเสียงประชามติ)

เล่มที่ .....

เลขที่ .....

ลำดับที่ .....

หนังสือ

(.....)

กรรมการประจำหน่วยออกเสียง

ลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือของผู้มีสิทธิออกเสียง

ปริญิก

การออกเสียงประชามติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ
ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช . . . .

ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X)

จำนวนเครื่องหมายเดียว

ใน “ช่องทำเครื่องหมาย” ได้ข้อความแสดงความคิดเห็นที่ท่านเลือก

รอยพับ

เห็นชอบ

ไม่เห็นชอบ

← ช่องทำเครื่องหมาย →

--ปรุฉีก--

คำเตือน

ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียง นำบัตรออกเสียงประชามติ
ออกไปจากที่ออกเสียงหรือทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตไว้ ที่
บัตรออกเสียงประชามติ

บัตรออกเสียงประชามติ

“โปรดอ่านข้อความก่อนทำเครื่องหมายกากบาท”

(ปกหลัง)

บัตรออกเสียงประชามติ จำนวน .....บัตร ใช้แล้ว .....บัตร
ได้ตรวจสอบจำนวนบัตรแล้วเหลือ จำนวน ..... บัตร

คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง / ผู้นำส่งหีบบัตรออกเสียง

..... ประธานกรรมการประจำหน่วยออกเสียง
(.....)

..... กรรมการประจำหน่วยออกเสียง
(.....)

..... กรรมการประจำหน่วยออกเสียง
(.....)

..... กรรมการประจำหน่วยออกเสียง
(.....)

..... กรรมการประจำหน่วยออกเสียง
(.....)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๕ บัญญัติว่า เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และจัดให้มีการออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ซึ่งจะต้องจัดทำไม่เร็วกว่าสิบห้าวันและไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนด จึงจำเป็นต้องออกประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้